

OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2017 No. 1264

Rheoliadau Gwasanaethau Rheoleiddiedig (Darparwyr Gwasanaethau ac Unigolion Cyfrifol) (Cymru) 2017

PROSPECTIVE

RHAN 8

Gofynion ar ddarparwyr gwasanaethau - diogelu

Diogelu - gofyniad cyffredinol

26. Rhaid i'r darparwr gwasanaeth ddarparu'r gwasanaeth mewn ffordd sy'n sicrhau bod unigolion yn ddiogel ac yn cael eu hamddiffyn rhag camdriniaeth, esgeulustod a thriniaeth amhriodol.

Gwybodaeth Cychwyn

11 Rhl. 26 mewn grym ar 2.4.2018, gweler [rhlf. 1\(2\)](#)

Polisiâu a gweithdrefnau diogelu

27.—(1) Rhaid i'r darparwr gwasanaeth gael polisiâu a gweithdrefnau yn eu lle—

- (a) ar gyfer atal camdriniaeth, esgeulustod a thriniaeth amhriodol, a
- (b) ar gyfer ymateb i unrhyw honiad neu dystiolaeth o gamdriniaeth, esgeulustod neu driniaeth amhriodol.

(2) Yn y rheoliad hwn, cyfeirir at bolisiâu a gweithdrefnau o'r fath fel polisiâu a gweithdrefnau diogelu.

(3) Rhaid i'r darparwr gwasanaeth sicrhau bod ei bolisiâu a'i weithdrefnau diogelu yn cael eu gweithredu'n effeithiol.

(4) Yn benodol, pan fo honiad neu dystiolaeth o gamdriniaeth, esgeulustod neu driniaeth amhriodol, rhaid i'r darparwr gwasanaeth—

- (a) gweithredu yn unol â'i bolisiâu a'i weithdrefnau diogelu,
- (b) cymryd camau gweithredu ar unwaith i sicrhau diogelwch pob unigolyn y darperir gofal a chymorth iddo,
- (c) gwneud atgyfeiriadau priodol at asiantaethau eraill, a
- (d) cadw cofnod o unrhyw dystiolaeth neu sylwedd unrhyw honiad, unrhyw gamau gweithredu a gymerir ac unrhyw atgyfeiriadau a wneir.

(5) Pan fo'r gwasanaeth yn cynnwys darparu llety i blant, rhaid i'r darparwr gwasanaeth gael y polisiâu a'r gweithdrefnau a ganlyn yn eu lle—

Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Rheoliadau Gwasanaethau Rheoleiddiedig (Darparwyr Gwasanaethau ac Unigolion Cyfrifol) (Cymru) 2017. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tîm yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

- (a) polisi ar atal bwllo;
- (b) gweithdrefnau ar gyfer ymdrin â honiad o fwlio;
- (c) y weithdrefn sydd i gael ei dilyn pan fo unrhyw blentyn y darperir llety iddo yn absennol heb ganiatâd.

Gwybodaeth Cychwyn

I2 Rhl. 27 mewn grym ar 2.4.2018, gweler [rhl. 1\(2\)](#)

Cefnogi unigolion i reoli eu harian

28.—(1) Rhaid i'r darparwr gwasanaeth gael polisi a gweithdrefnau yn eu lle ynghylch cefnogi unigolion i reoli eu harian a rhaid iddo sicrhau y darperir y gwasanaeth yn unol â'r polisi hwnnw a'r gweithdrefnau hynny.

(2) Rhaid i'r polisi a'r gweithdrefnau y mae'n ofynnol gan y rheoliad hwn iddynt fod yn eu lle nodi'r camau sydd i gael eu cymryd i alluogi a chefnogi pobl i reoli eu harian eu hunain ac i amddiffyn unigolion rhag camdriniaeth ariannol.

(3) Pan fo arian unigolyn yn cael ei ddal gan y darparwr gwasanaeth at unrhyw ddiben (ac eithrio arian a ddeler at ddiben talu ffioedd sy'n daladwy gan yr unigolyn yn unol ag unrhyw gytundeb â'r darparwr gwasanaeth), rhaid i'r polisi a'r gweithdrefnau sy'n ofynnol gan y rheoliad hwn ddarparu—

- (a) bod yr arian yn cael ei ddal mewn cyfrif yn enw'r unigolyn neu mewn cyfrif sy'n golygu bod modd gwahaniaethu'n glir rhwng arian pob unigolyn;
- (b) nad yw unrhyw gyfrif o'r fath yn cael ei ddefnyddio mewn cysylltiad â rheoli'r gwasanaeth.

(4) Rhaid i'r darparwr gwasanaeth sicrhau cyn belled ag y bo'n ymarferol nad yw personau sy'n gweithio yn y gwasanaeth yn gweithredu fel asiant i unigolyn.

Gwybodaeth Cychwyn

I3 Rhl. 28 mewn grym ar 2.4.2018, gweler [rhl. 1\(2\)](#)

Y defnydd priodol o reolaeth ac ataliaeth

29.—(1) Ni chaniateir darparu gofal a chymorth mewn ffordd sy'n cynnwys gweithredoedd y bwriedir iddynt reoli neu atal unigolyn oni bai bod y gweithredoedd hynny—

- (a) yn angenrheidiol i atal risg o niwed a berir i'r unigolyn neu i unigolyn arall, a
- (b) yn ymateb cymesur i risg o'r fath.

(2) Ni chaniateir defnyddio rheolaeth neu ataliaeth oni bai ei bod yn cael ei chyflawni gan staff sydd wedi eu hyfforddi yn y dull rheolaeth neu ataliaeth a ddefnyddir.

(3) Rhaid i'r darparwr gwasanaeth gael polisi ar ddefnyddio rheolaeth neu ataliaeth a sicrhau bod unrhyw reolaeth neu ataliaeth a ddefnyddir yn cael ei chyflawni yn unol â'r polisi hwn.

(4) Rhaid i gofnod o unrhyw ddigwyddiad y defnyddir rheolaeth neu ataliaeth ynddo gael ei wneud o fewn 24 awr.

(5) At ddibenion y rheoliad hwn, mae person yn rheoli neu'n atal unigolyn os yw'r person hwnnw—

- (a) yn defnyddio, neu'n bygwth defnyddio, grym i sicrhau bod gweithred yn cael ei gwneud y mae'r unigolyn yn ei gwrthsefyll, neu
- (b) yn cyfyngu ar ryddid symud yr unigolyn, pa un a yw'r unigolyn yn gwrthsefyll ai peidio, gan gynnwys defnyddio dulliau corfforol, mecanyddol neu gemegol.

Gwybodaeth Cychwyn

I4 Rhl. 29 mewn grym ar 2.4.2018, gweler [rhl. 1\(2\)](#)

Gwaharddiad ar y defnydd o gosb gorfforol

30.—(1) Rhaid i ddarparwr gwasanaeth sy'n darparu gwasanaeth cartref gofal, gwasanaeth llety diogel neu wasanaeth canolfan breswyl i deuluoedd sicrhau nad yw personau sy'n gweithio yn y gwasanaeth yn defnyddio unrhyw fath o gosb gorfforol ar unrhyw adeg yn erbyn unrhyw blentyn y darperir llety iddo.

(2) Rhaid i ddarparwr gwasanaeth sy'n darparu gwasanaeth cymorth cartref sicrhau nad yw personau sy'n gweithio yn y gwasanaeth yn defnyddio unrhyw fath o gosb gorfforol ar unrhyw adeg yn erbyn unrhyw blentyn y darperir gofal a chymorth iddo.

Gwybodaeth Cychwyn

I5 Rhl. 30 mewn grym ar 2.4.2018, gweler [rhl. 1\(2\)](#)

Amddifadu o ryddid

31. Ni chaniateir amddifadu unigolyn o'i ryddid at ddiben cael gofal a chymorth heb awdurdod cyfreithlon.

Gwybodaeth Cychwyn

I6 Rhl. 31 mewn grym ar 2.4.2018, gweler [rhl. 1\(2\)](#)

Dehongli Rhan 8

32. Yn y Rhan hon—

ystyr “camdriniaeth” (“*abuse*”) yw camdriniaeth gorfforol, rywiol, seicolegol, emosiynol neu ariannol ac, mewn perthynas â phlentyn, unrhyw niwed arall.

At ddibenion y diffiniad hwn—

- (a) mae “camdriniaeth ariannol” (“*financial abuse*”) yn cynnwys—
  - (i) bod arian neu eiddo arall person yn cael ei ddwyn;
  - (ii) bod person yn cael ei dwyllo;
  - (iii) bod person yn cael ei roi o dan bwysau mewn perthynas ag arian neu eiddo arall;
  - (iv) bod arian neu eiddo arall person yn cael ei gamddefnyddio;
- (b) mae i “niwed” (“*harm*”) yr un ystyr ag yn adran 197(1) o Ddeddf 2014;
mae i “esgeulustod” (“*neglect*”) yr un ystyr ag yn adran 197(1) o Ddeddf 2014;

Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Rheoliadau Gwasanaethau Rheoleiddiedig (Darparwyr Gwasanaethau ac Unigolion Cyfrifol) (Cymru) 2017. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tîm yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

mae “triniaeth amhriodol” (“*improper treatment*”) yn cynnwys gwahaniaethu neu ataliaeth anghyfreithlon, gan gynnwys amddifadu amhriodol o ryddid o dan delerau Deddf Galluedd Meddyliol 2005⁽¹⁾.

Gwybodaeth Cychwyn

I7 Rhl. 32 mewn grym ar 2.4.2018, gweler [rhl. 1\(2\)](#)

⁽¹⁾ 2005 p. 9.

Statws

Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Rheoliadau Gwasanaethau Rheoleiddiedig (Darparwyr Gwasanaethau ac Unigolion Cyfrifol) (Cymru) 2017. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tîm yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau.

[View outstanding changes](#)

Changes and effects yet to be applied to the whole Instrument associated Parts and Chapters:

Whole provisions yet to be inserted into this Instrument (including any effects on those provisions):

- reg. 3(1)(h)(i) inserted by [S.I. 2019/757](#) reg. 5(b)
- reg. 35(8A)(a)(iv) inserted by [S.I. 2022/832](#) reg. 3(c)(iii)